ПО СВѢТА

Въ голѣмъ брой каменовжглени мини въ Англия, миньоритѣ днесъ сж снабдени съ каски, подобни на войнишкитѣ.

Любопитно е да се отбележи, че е трѣбвало да минатъ 200 години, за да се възприеме една толкова проста и ефикасна мѣрка.

—

Ще бжде ли отзадъ мотора на бждещия автомобилъ? Нѣкои инженери предсказватъ, че ще бжде така, защото е по-изгодно отъ всѣка гледна точка. Съ това ще се премахне лошата миризма въ вжтрешностьта на колата, а и шума ще намалѣе значително.

Въ Бирмингамъ вече е пуснатъ въ движение автобусъ съ моторъ отзадъ.

—

Родителитѣ ви сж виждали едно време по плажоветѣ старитѣ бански кабини съ колела, които служели за съблъчане и облъчане. Може да сжществуватъ още нѣколко отъ тѣхъ, но тия стари кабини-коли вече изчезватъ. Изглежда че тѣ служатъ прекрасно за . . . кокошарници!

—

Гласътъ на. . . господарката му.

Единъ фоксъ на име Кимъ, израстналъ въ Шотландия. Господарката му го дала на една своя приятелка, която го отвела въ Ванкуверъ (Канада) на едно разстояние отъ 10,000 километра отъ родния му градъ. Единъ день първата собственица на Кимъ телефонирала на приятелката си, на която пъкъ изведнажъ хрумнало да сложи слушалката на ухото на кучето.

— Кимъ, Кимъ! — извикала бившата господарка.

Кучето познало гласа ѝ и радостно залаяло на апарата.

—

Старо вѣрване има, че птицитѣ съ красива перушина нѣматъ хубавъ гласъ. Ще се опровергае ли това вѣрване? Единъ бележитъ орнитологъ следъ дългогодишни опити е сполучилъ да направи да се излюпватъ разноцвѣтни канарчета отъ оранжево-червени до синьо-сиви, и тия блѣстящи птички пѣели, както изглежда, все тъй хубаво, както и тѣхнитѣ класическо жълти предшественици.

—

Следъ най-студения градъ въ свѣта, ето ви сега най-топлия: той е Масавахъ, едно селище съ 4,000 души жители въ Еритрея. Има дни, когато тамъ могатъ да се печатъ яйца на слънце, и температурата достига понѣкога до 50 град. на сѣнка. Презъ януари термометърътъ никога не стига подъ 22 градуса.

Случаятъ въ услуга на разума

Жабата на Галвани

Къмъ 1786 год. прочутиятъ физикъ Галвани, следъ като изучи, въпрѣки голѣмата опасность, последицитѣ отъ електрическото изпразване на бурнитѣ облаци върху мускулитѣ на жабата, реши да потърси какъ може да се възпроизвежда това явление презъ ясенъ день, подъ влияние на натрупаното въ атмосферата електричество.

Презъ единъ тихъ септемврийски день, Галвани, упоритъ въ опититѣ си, приготви една жаба — прекара една мѣдна кука презъ гръбначния ѝ мозъкъ и я окачи на една отъ железнитѣ пржчки на оградата на палата Замбони, въ който той живѣеше тогава. Надвечеръ, отчаенъ отъ безполезното дълго чакане, той взе жабата и започна да търка силно мѣдната кука о желѣзната пржчка, мислейки, че по този начинъ ще направи по-близъкъ контакта между двата метала.

О, чудо! едва мѣдьта се допрѣ до желѣзото, краката на жабата се сгърчиха. Търсейки една проблема, Галвани намѣри и разреши друга. Безъ да иска той откри това, което ученитѣ и до сега наричатъ д'и-н а м и ч н о електричество. Електрическата енергия се представя подъ две форми, отъ които само едната, с т а т и ч н а т а, е била известна преди този паметенъ опитъ на Галвани. Статично електричество е това, което се развива въ тѣлата чрезъ търкане или влияние, натрупва се и стои въ покой до момента въ който нѣкоя причина го накарва да избликне въ искри. То пълни електрическата машина, то се развива въ бурнитѣ облаци. А динамичното електричество, чието сжществувание установи основния опитъ на Галвани, протича презъ тѣлата и може да се уподоби на течность.

Телеграфъ безъ жици

Нека не напускаме областьта на електричеството. Пакъ тамъ ще намѣримъ, дължимъ въ голѣма степень на случая, доста скромния произходъ на едно отъ най-чуднитѣ изнамирания на днешното време — телеграфа безъ жици. Прочутиятъ Бранли правялъ въ лабораторията си опити върху излжчване на херцненскитѣ вълни, т. е. периодични електрически изпразвания. Близо до апарата се намирала тржба, пълна съ желѣзни стърготини.

Бранли забелязълъ, че частицитѣ на тия стърготини стоели отдѣлно, и въ състояние на прахъ презъ време на интервалитѣ на емисиитѣ, а при всѣко електрическо изпразване тѣ се натрупвали и слепвали една за друга. Така било открито срѣдството да се изпращатъ на разстояние знаци, чрезъ електричеството, безъ никакви жицепроводникъ: достатъчно било наистина да се снабдятъ апаратитѣ-приематели съ тржба пълна съ желѣзни стърготини, които да може да се слепватъ и следователно да стане проводникъ, когато бжде докоснатъ отъ минаващитѣ презъ пространството вълни. Разбира се, този простъ принципъ въ началото на прилагането си е срѣщналъ голѣми мжчнотии. Но вие знаете какъвъ голѣмъ успѣхъ постигна въ кжсо време изнамирането на телеграфа безъ жици, който сега има безброй предавателни и приемателни постове. Това великолепно изнамиране е произлѣзло отъ едно малко откритие, въ което случаятъ влѣзълъ въ сътрудничество съ гения на единъ великъ ученъ.

Опититѣ на Полъ Кайете

Такова сътрудничество ще срѣщнешъ и въ друга область на физиката: превръщане на въздухообразнитѣ тѣла въ течность и производството на низка температура. Презъ 1878 г. френскиятъ физикъ Полъ Кайете — роденъ въ Шати-Йонъ-Сюръ-Сенъ презъ 1832, умрѣлъ прѣзъ 1913 г. — билъ заетъ съ превръщане въ течно състояние чрезъ сгжстяване ацетиленъ и една часть отъ него, съдържаща се въ апарата, била вече превърната въ течно състояние, когато чрезъ отварянето по погрѣшка на единъ кранъ, налѣгането надъ течностьта изведнъжъ спаднало.

Какво се бѣше случило? Понеже за да се превърне ацетилена отъ въздухообразно състояние въ течно трѣбвало да се сгжсти, логично било да се предположи, че щомъ престане налягането, той ще се върне отъ течно пакъ въ въздухообразно състояние. Това очаквалъ и Кайете. Можете да си представите неговото очудване, когато констатиралъ, че когато налѣгането престанало, ацетиленътъ не само не се върналъ въ въздухообразно състояние, ами се. . . втвърдилъ! Очудването му не траяло дълго: предъ наличностьта на едно явление което го смутило, понеже не отговаряло на теорията, учениятъ, който билъ убеденъ, че всѣко нѣщо си има причина, побързалъ да потърси тая причина. И той скоро открилъ, че ацетиленътъ се втвърдилъ защото неговото внезапно освобождаване, вследствие намалението на налягането, произвело много силенъ студъ. Така билъ откритъ, пакъ благодарение на случая — единъ полезенъ принципъ, който оставало само да се приложи за произвеждане на силни изкуствени студове.

АРИТМЕТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ:

1. Наследството

Единъ баща завѣщалъ на тримата си сина една сума отъ 30,000 лева, които трѣбвало да си раздѣлятъ следъ смъртьта му пропорционално съ възрастьта си.

Ако си бѣха раздѣлили сумата въ деня, когато било написано завещанието, вторияти синъ щѣлъ да получи 10,000 лева. Но бащата живѣлъ още десеть години и когато умрѣлъ, най-голѣмиятъ синъ получилъ 14,000 лева. По колко получили другитѣ двама?

2. Дажбитѣ

Единъ параходъ тръгналъ за тримесечно пжтуване, снабденъ съ дажби за екипажа за 90 дни, въ предвидени размѣри.

Но следъ 2 месеца, капитанътъ пресмѣтналъ, че пжтуването ще трае 3 и пол. месеца вмѣсто 3. Въ какъвъ размѣръ ще се намалятъ дневнитѣ дажби?

За награда романътъ **Крепостьта на мъртвитѣ**

ЗА НАШИТѢ ЧИТАТЕЛКИ:

Яка бродирана съ звезди

Ето една прекрасна бродерия — много лесна за изпълнение. Състои се отъ три бода кръстосани единъ върху другъ.

Яката е отъ бѣло денено платно, фестонирана по края съ червенъ, синъ и зеленъ конецъ.

Звездитѣ ще бждатъ сжщо сини, зелени и червени.

РЖЧНА РАБОТА:

Парна машина

Ето какъ може да се направи парна машина, която да се върти, отъ две черупки отъ яйца, две вилици, една тапа, една монета и два напръстника.

Изпразнете две яйца чрезъ изсмукване, като пробиете две дупки на черупката. Запушете по една отъ дупкитѣ на всѣка черупка съ восъкъ или гипсъ. Вкарайте по малко вода въ всѣка черупка, като я нагрѣете малко и после я потопите въ студена вода. Отъ рисунката се вижда какъ трѣбва да се забодатъ вилицитѣ въ тапата, на долния край на която има забодена една здрава игла. Върхътъ на иглата се върти въ центъра на монетата сложена върху едно шише.

Черупкитѣ се окачватъ на края на вилицитѣ съ помощьта на тънкъ телъ, а подъ всѣка черупка се окачва напръстникъ, който ще служи за огнище. Въ всѣки напръстникъ се слага фитилъ, върху който се капватъ капки спиртъ за горене. Като се запалятъ фитилитѣ, водата въ черупкитѣ почва да ври и парата, като излиза презъ дупкитѣ, кара парната ви машина да се върти все по-бързо и по-бързо.

Забавенъ опитъ

Вземете чаша за вино и я напълнете до три четвърти съ вода. Поставете върху чашата листъ попивателна хартия, а върху нея една стъклена плочка. Дръжте добре прилепени хартията и плочката върху чашата и обърнете чашата надолу. Попивателната хартия ще попие доста голѣмо количество отъ водата и отъ това въ чашата ще произлѣзе налѣгане. Стъклената плочка толкова силно ще прилепне къмъ чашата, че ще може да удържи тяжесть отъ два килограма.

МАЛКО СМѢХЪ:

Учительтъ. — Много лошо е да се цѣлуватъ животнитѣ. Понѣкога може да бжде много опасно

Иванка. — Вѣрно е г-нъ учителю!

Учительтъ. — Можешъ ли да дадешъ единъ примѣръ?

Иванка. — Да. Познавамъ една баба, която постоянно цѣлуваше малкото си кученце.

Учительтъ. — И какво стана после?

Иванка. — Кученцето умре.

— —

— Какъ! Той твърди, че ми е роднина? Ами че той е лудъ!

— И азъ така мисля!

— —

Единъ европеецъ, придруженъ отъ преводачъ, отива у единъ японецъ, който му казалъ любезно:

— Ша ша и ше банъ цай онасу минасай — и пр. и пр. цѣли петь минути.

— Какво казва? — попиталъ европеецътъ.

— Той казва: „Влѣзте!"

Когато европеецътъ седналъ, японецътъ казалъ:

— Лу Пи!

— А сега какво каза?

— Моли, — отговорилъ преводачътъ, — да го извините, че не е дошелъ на гарата да ви посрѣщне, защото единъ отъ братята му, който има автомобилъ, заболѣлъ внезапно, следъ като ялъ омлетъ, въ който имало нѣкое може би не много прѣсно яйце и докторътъ, който билъ добъръ човѣкъ, се опасявалъ . . .
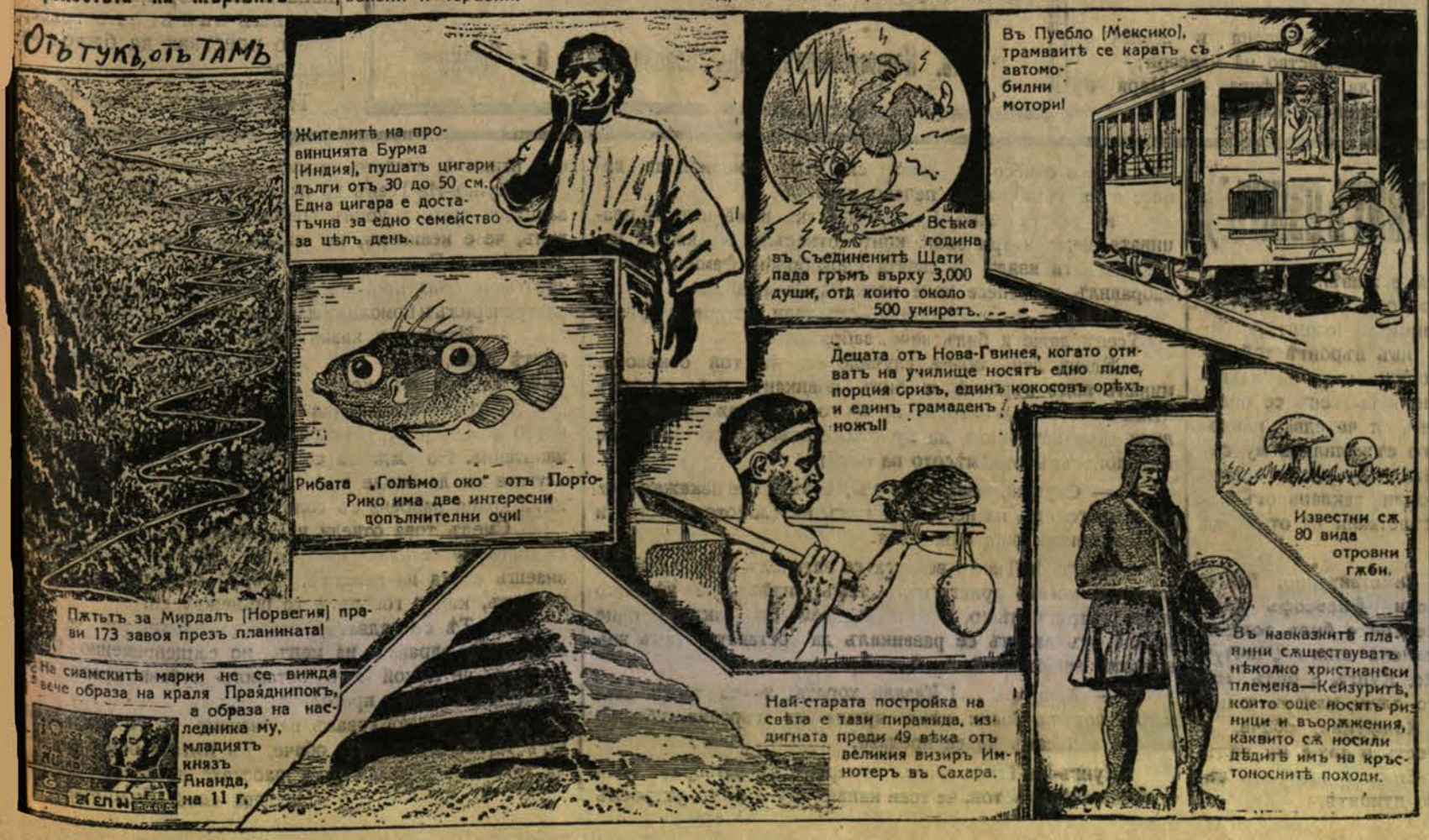
ОТЪТУКЪ, ОТЪТАМЪ